

ضوابط طراحی و اجرا در مجتمع تجاری و فرهنگی و تفریحی شهرستان شاهرود با رویکرد معماری طبیعت‌گرا

*فرناک زارع^۱ *محمد سعید رشیدیان^۲

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران،

Email:farnak.zare@gmail.com

2- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران،

Email:saeed_rashidian@yahoo.com

چکیده

ساختن برای بشر یک نیاز و یک ضرورت است شاید اولین نیازی که انسان اولیه در خود احساس کرد، احساس یک سرپناه بود. در این خصوص ساختن ابتدایی‌ترین بناها به یک برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری نیاز داشت. معماری اصیل همان معماری توده‌ها و به عبارتی معماری مردمی است و این گاه با معیارهای پیشینیان و گاه با آگاهی شخص سازنده از شیوه درست انجام کار، بر طبق عرف جامعه‌اش، از پیش تعیین شده‌اند، انسان همواره ظرفیت آن را دارد که از طریق تجارب ویژه‌ای که در پی تصمیمات موفق و آفریننده خود بدست آورده است، از نظر فرهنگی شکوفا شود، وی به هنگام ساختن یک بنا ممکن است اعمالی را انجام دهد که از اندیشه خودش نشأت گرفته باشد، چنانچه گویی اندیشه‌های او و به یک معنا خود او در فضای ساختمان و در طرح آن آمیخته هستند. رابطه انسان با طبیعت دارای تکامل دائمی بوده و ارتباط او با طبیعت به گونه‌ای است که می‌خواهد آن را به استخدام خود درآورد و در نتیجه می‌توان حاصل تکامل رشد جامعه بشری را طبیعت دانست، این مقاله که از نوع توصیفی تحلیلی بوده به دنبال ارتباط طبیعت با مجموعه تجاری و فرهنگی، تفریحی در شهر شاهرود می‌باشد، همواره به کمک شناخت و تحلیل عوامل اقلیمی چون باد، باران، میزان تابش خورشید به پارامترهای مؤثری جهت تشویق هرچه بیشتر معماری طبیعت‌گرا در طراحی مجموعه دست یافته و می‌توان از آن‌ها بهره‌برد، این پارامترها عبارت‌اند از بام سبز و صفحات خورشیدی که می‌تواند نتایج مثبت را در طراحی این مجموعه داشته باشد به عنوان مثال می‌توان با استفاده از بام سبز تعدیل اثر جزایر حرارتی شهر-اثر خنک‌کنندگی- کاهش اثر باد سرد و عایق گرمایی- بهبود کیفیت بوم‌شناختی و همچنین استفاده از صفحات خورشیدی می‌توان از انرژی خورشیدی جهت تأمین برق مصرفی این مجموعه بیان نمود. در این مقاله اهدافی نیز جهت طراحی مجموعه در نظر گرفته شده است که عبارت‌اند از طراحی مجتمع تجاری و فرهنگی تفریحی با نگاه ویژه به رویکرد معماری طبیعت‌گرا در شهرستان شاهرود- ارائه محیطی سالم برای افراد جامعه خصوصاً جوانان- جلب توریسم و سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و ایجاد اشتغال- کمک به اقتصاد محلی از طریق افزایش تبادلات تجاری- آشنایی هرچه بیشتر مردم با فرهنگ ایرانی- توسعه فرهنگی و اجتماعی.

واژه‌های کلیدی: طبیعت، بام سبز، خورشید، انسان، طراحی

1- مقدمه

هر نوع توسعه یا پیشرفت در مهندسی جهت رسیدن به یک معماری مطلوب به کمک قوانین طبیعت امکان پذیر است. طراحی مجموعه تجاری فرهنگی و تفریحی با محور قرار دادن طبیعت، ضمن طراحی مجتمع تجاری، در رابطه انسان، معماری

¹. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.

². دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.